

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 1To/9/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4620010260
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Štefan Hrvola
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2021:4620010260.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Štefana Hrvolu a členov senátu JUDr. Stanislava Libanta a JUDr. Ingrid Kišacovej PhD., v trestnej veci proti obžalovanému mladistvému R. Z. pre prečin poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Tr. zák., o odvolaní obžalovaného mladistvého proti rozsudku Okresného súdu Topoľčany zo dňa 25.11.2020, sp. zn. 1T/48/2020, na verejnom zasadnutí konanom v Nitre dňa 02.03.2021 takto

r o z h o d o l :

Podľa § 321 odsek 1 písmeno b/, d/, odsek 3 Trestného poriadku, z r u š u j e napadnutý rozsudok vo výroku o podmienčnom upustení od potrestania a určení skúšobnej doby.

Podľa § 322 odsek 3 Trestného poriadku, obžalovanému mladistvému

R. Z., narodenému XX.XX.XXXX v R.,
trvale bytom C., E. XXX/XX,

podľa § 101 odsek 1 Trestného zákona, za podmienok uvedených v § 98 písmeno a/ Trestného zákona, podmienčne u p ú š ť a od potrestania.

Podľa § 101 odsek 2 Trestného zákona u r č u j e skúšobnú dobu na 6 (šesť) mesiacov.

o d ô v o d n e n i e :

Horeuvedeným rozsudkom súd I. stupňa uznal obžalovaného mladistvého R. Z. vinným zo spolupáchatelstvom podľa § 20 Tr. zák. spáchaného prečinu poškodzovania cudzej veci podľa § 245 ods. 1 Tr. zák. na tom skutkovom základe, že dňa 29.11.2019 v čase o 21.30 hod. v Topoľčanoch na sídlisku Juh v oddychovej zóne s názvom „Margarétka“ spoločne s obvineným Z. M., voči ktorému bolo trestné stíhanie uznesením prokurátorky Okresnej prokuratúry v Topoľčanoch zo dňa 09.06.2020, právoplatným dňa 24.06.2020 podľa § 216 odsek 1 Trestného poriadku podmienčne zastavené, poškodili sochu vyrobenú z vápenca s názvom „Kvetinka“ a to tak, že ju rukami vykývali z betónového podstavca, pričom sochu vylomili, následkom čoho socha spadla na zem, čím spôsobili poškodenému Mesto Topoľčany so sídlom Topoľčany, Nám. M. R. Štefánika 1, IČO: 00 311 162 škodu poškodením o výške 480 eur.

Podľa 245 ods. 1 Tr. zák., § 117 ods. 1 Tr. zák., za zistených poľahčujúcich okolností podľa § 36 písm. j), k) Tr. zák., nezistených priťažujúcich okolností podľa § 37 Tr. zák., postupom podľa § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 101 ods. 1 Tr. zák. s poukazom na § 98 písm. a) Tr. zák., podmienčne upustil od potrestania obžalovaného mladistvého a podľa § 101 ods. 2 Tr. zák. určil skúšobnú dobu v trvaní 1 rok.

Uvedený rozsudok, v zákonom určenej lehote, prostredníctvom obhajcu, napadol odvolaním obžalovaný mladistvý, ktoré smerovalo proti výrokom o vine a treste. V jeho písomných dôvodoch poukázal na to, že skutok spáchal ako mladistvý, nebol trestaný, postihnutý za priestupok, nie je trestne stíhaný za žiaden iný trestný čin. Veľmi a úprimne ľutuje svojho konania, škodu v celom rozsahu zaplatil. Vzhľadom na jeho menej závažnú účasť na skutku, spôsob a okolnosti spáchania z jeho strany, následky, mieru zavinenia jeho osobu, je závažnosť prečinu malá, preto skutok nie je trestným činom a vec by mala byť postúpená na priestupok. I keď skutok spáchal pod vplyvom alkoholu, tento skoro vôbec nepožíva, preto zmenil jeho zmýšľanie a konanie. Priebeh skutku si presne nepamätal, oboznámil sa s ním najmä z vykonaného dokazovania. Z jeho strany išlo skôr o afekt, podľa kamerového záznamu do sochy tlačil a ako sa na podstavci ohla, snažil sa ju zadržať. Spoluobvinený ho pretlačil, aby ju potlačil, aby sa zvalila, preto má vyšší podiel účasti na skutku i na spôsobení škody. Ohľadne výroku o vine namietal, že nie je preukázaný rozsah poškodenia sochy, ktorý mal spôsobiť, M. po soche poskákaval, preto nie je možné u neho bez pochybností určiť, že spôsobil škodu aspoň v sume 266 eur. Z jeho konania vyplýva, že si to v poslednej chvíli rozmyslel, nemal rovnakú subjektívnu účasť na spáchaní skutku a tento nie je trestným činom. Vzhľadom na spôsob spáchania činu, napravený následok, mieru zavinenia, konanie z mladíckej nerozvážnosti, nemal by byť poznačený zápisom v registri trestov, súd mal aplikovať § 95 ods. 2 Trestného zákona.

Navrhol, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. d) Tr. por. a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodol sám tak, že postúpi vec na priestupkové konanie.

Prokurátor sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Obžalovaný mladistvý na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu zotrval na podanom odvolaní i jeho dôvodoch. Uviedol, že sa cíti zahanbený. Svojho činu si je vedomý, ku skutku sa priznáva v plnom rozsahu a konanie úprimne ľutuje. S triezvou hlavou by to neurobil, ale bol po požití alkoholických nápojov, piva a 2 poldeci vodky. Je študentom 4-tého ročníka SOŠ drevárska Topoľčany, prax má neplatenú. Škodu za neho zaplatili rodičia, doposiaľ im peniaze nevrátil.

Obhajca na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu uviedol, že ustanovenie § 95 ods. 2 Tr. zák. je aplikovateľné aj na prejednávajúcu vec, pretože obžalovaný je bezúhonným človekom a čin spáchal z mladíckej nerozvážnosti. Samotné prejednanie veci považuje za dostatočné, pričom samotná hanba u obžalovaného a prejednanie priestupku s trovami tohto konania a nahradením škody je ďalším trestom pre neho. Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodol sám vo veci a aby vec postúpil na priestupkové konanie.

Zástupca krajského prokurátora na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu uviedol, že odvolanie nepovažuje za dôvodné. Podľa jeho názoru závažnosť predmetného skutku bola zvyšovaná tým, že bol spáchaný verejne, čo mohlo odôvodňovať jeho právnu kvalifikáciu aj ako prečin výtržníctva podľa § 364 ods. 1 Tr. zák. Minimálne však táto okolnosť mala byť vyhodnotená ako priťažujúca okolnosť ustanovená v § 37 písm. f) Tr. zák. Navrhol, aby odvolací súd odvolanie ako nedôvodné podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací, na základe riadne a včas podaného odvolania oprávnenou osobou, nezistiac dôvody na postup vyplývajúci z § 316 Tr. por., preskúmal podľa § 317 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané by prihliadal len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Dospel k rozhodnutiu, že odvolanie obžalovaného mladistvého je čiastočne dôvodné, avšak z iných, ako namietaných dôvodov.

Súd I. stupňa pri vykonávaní dôkazov na hlavnom pojednávaní postupoval podľa Tretej časti, Tretej hlavy Tr. por. ako aj ďalších jeho ustanovení upravujúcich spôsob vykonávania dôkazov v trestnom konaní, pričom sa nedopustil takých pochybení, ktoré by bolo možné považovať za podstatné chyby konania v zmysle § 321 ods. 1 písm. a) Tr. por.

Neušlo však pozornosti odvolacieho súdu, že o termíne hlavného pojednávania nebol upovedomený zákonný zástupca obžalovaného mladistvého, pretože tento v čase jeho konania nedovršil 19-ty rok veku. Vec bola odvolaciemu súdu predložená v čase, kedy už obžalovaný mladistvý tento vek dovŕšil

z toho dôvodu odvolací súd na verejnom zasadnutí ustanovenie (§ 340 Tr. por.) o účasti zákonného zástupcu mladistvého v konaní nepoužil (rodičia obžalovaného boli prítomní len ako verejnosc).

Na uvedené pochybenie súdu I. stupňa tak odvolací súd len poukazuje, pretože toto nemalo žiaden výrazný vplyv na práva obžalovaného, ktorý bol riadne zastúpený obhajcom, v každom štádiu trestného stíhania bol riadne zákonne poučený, mal právo vyjadriť sa k obžalobe i k dôkazom, podávať návrhy a opravné prostriedky, úkonov trestného konania sa zúčastnil orgán sociálnoprávnej ochrany a sociálnej kurately i zákonný zástupca (okrem hlavného pojednávania).

Odvolací súd na základe prieskumnej povinnosti vyplývajúcej mu z citovaného ustanovenia zistil, že v tomto konaní bol zadovážený dostatok dôkazov, ktorými boli objasnené všetky základné skutočnosti uvedené v § 119 Tr. por., potrebné k rozhodnutiu v merite veci.

Na základe úplného a zákonne vykonaného dokazovania, po vyhodnotení dôkazov v súlade s kritériami uvedenými v § 2 ods. 12 Tr. por., súd I. stupňa dospel k správnym skutkovým záverom. Zo súhrnu priamych, nepriamych a listinných dôkazov dospel k správne záveru, že skutok sa stal tak, ako je uvedený v tzv. skutkovej vete výroku o vine napadnutého rozsudku. Právna kvalifikácia skutku je taktiež správna.

Pokiaľ obžalovaný v odvolaní spochybňoval mieru svojej účasti na spáchanom skutku, jeho spáchanie a jeho právne posúdenie, (na druhej strane prezentoval ľútosť nad spáchaním žalovaného skutku ?) odvolací súd poukazuje na správne právne úvahy súdu I. stupňa na strane 4 rozsudku, i vo vzťahu k spolupáchateľstvu. Z vykonaného dokazovania jednoznačne vyplynulo, že obvinený Z. M. ako prvý odtlačal sochu z podstavca. Následne sa ku nemu pridal obžalovaný mladistvý, obaja do sochy kopali a poškodili. Takýto spôsob konania (nemusi sa jednať o výslovnú ale postačí aj konkludentná dohoda) napĺňa znaky spoločného konania a preto každý z páchatelov zodpovedá, ako keby trestný čin spáchal sám (§ 20 Tr. zák.).

U spolupáchateľov je potrebné aplikovať solidárnu zodpovednosť za škodu (spoločne a nerozdielne) vo výške 480 eur. Neboli zistené žiadne dôvody na aplikáciu delenej zodpovednosti za škodu, ako to navrhovala obhajoba.

Podľa § 125 ods. 1 Tr. zák. škodou malou sa rozumie škoda presahujúca 266 eur, preto výška škody spôsobenej spolupáchateľmi 480 eur v danom prípade neatakovala hranicu malej škody.

Odvolací súd si osvojil závery súdu I. stupňa vo vzťahu k posúdeniu žalovaného skutku ako prečin, s poukazom na spôsob jeho vykonania, následok (spôsobenú škodu, vyjadrenú peňažnou sumou 480 eur vynaloženou na uvedenie sochy do pôvodného stavu), okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný - útok voči majetku iného a veci, ktorá mala slúžiť pre všetkých občanov a plniť estetickú funkciu, pod vplyvom alkoholu, v prítomnosti viacerých mladých ľudí, mieru úmyselného zavinenia, pohnútku a fakt, že k spáchaniu skutku došlo verejne - pred viac ako dvoma súčasne prítomnými osobami (§ 122 ods. 2 Tr. zák.). V súvislosti s hodnotením okolností za akých bol čin spáchaný odvolací súd zvýrazňuje motív (pohnútku) - „z frajeriny“, ktorá viedla páchatelov k spáchaniu činu. Obaja páchatelia boli dostatočne intelektuálne vyspelí, preto u nich v žiadnom prípade nemožno hovoriť o mladíckej nerozvážnosti. Tieto okolnosti v zmysle § 95 ods. 2 Tr. zák. odôvodňujú záver o tom, že závažnosť činu je vyššia ako malá a preto neboli splnené podmienky na postúpenie veci správne orgánu na prejednanie konania ako priestupku.

Obžalovaný mladistvý v priebehu trestného stíhania menil svoj postoj k nemu, keď v prípravnom konaní spáchanie skutku priznal, úprimne oľutoval, dal podnet na konanie o dohode o vine a treste i podmiennečnému zastaveniu trestného stíhania. Prokurátorka Okresnej prokuratúry Topoľčany uznesením z 09.06.2020 sp. zn. Pv 27/20/4406/15 podmiennečne zastavila trestné stíhanie u oboch obvinených. Obžalovaný mladistvý podal proti tomuto uzneseniu sťažnosť. Krajský prokurátor v Nitre na jej podklade zrušil uvedené uznesenie, pretože obžalovaný mladistvý nesúhlasil s postupom prokurátorky a následne bola na neho podaná obžaloba.

Na hlavnom pojednávaní obžalovaný mladistvý neurobil žiadne vyhlásenie k obžalobe. Namietal mieru svojej účasti na spáchanom skutku, jeho závažnosť i následok.

Na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu spáchanie skutku v celom rozsahu priznal, úprimne oľutoval, prezentoval (sľúbil) snahu po náprave.

Podmienečné upustenie od potrestania podľa § 101 ods. 1 Tr. zák. prichádza do úvahy u mladistvého za podmienok uvedených v § 98 Tr. zák., ak súd považuje za potrebné počas určenia skúšobnej doby sledovať jeho správanie. Skúšobnú dobu možno určiť až na 1 rok (§ 101 ods. 2 Tr. zák.)

Podľa § 98 písm. a) Tr. zák., súd môže upustiť od potrestania mladistvého, ktorý spáchal prečin, jeho spáchanie ľutuje a prejavuje účinnú snahu po náprave, ak vzhľadom na povahu spáchaného činu a na doterajší život mladistvého možno dôvodne očakávať, že už prejednanie veci pred súdom postačí na jeho nápravu.

V danom prípade aj odvolací súd, akceptujúc jeho priznanie, úprimné oľutovanie, prejavenu účinnú snahu po náprave, aj na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu, dospel k záveru, že u obžalovaného mladistvého možno konštatovať splnenie zákonných podmienok vyplývajúcich z citovaného zákonného ustanovenia, a vzhľadom aj k povahe spáchaného činu, jeho doterajší bezúhonný život, možno od neho dôvodne očakávať, že na jeho nápravu postačí aj len prejednanie veci pred súdom.

Pri preskúmaní napadnutého výroku o podmienečnom upustení od potrestania odvolací súd zistil, že súd I. stupňa popri správne aplikovaných ustanoveniach Trestného zákona §§ 101 a 98, nesprávne vo výroku citoval aj ustanovenia §§ 245 ods. 1, 36, 37 a 38 Tr. zák., ktoré sa používajú pri ukladaní trestu, k čomu v danej veci nedošlo. Zároveň obžalovanému mladistvému určil skúšobnú dobu na 1 rok, t.j. v maximálnej výmere podľa § 101 ods. 2 Tr. zák.

Podľa názoru odvolacieho súdu, uvedené fakty po zohľadnení miery účasti obžalovaného mladistvého na spáchaní skutku, ktorého nebol iniciátorom, doposiaľ riadne vedený život, bez zistených negatívnych faktov o jeho správaní, viedli odvolací súd k určeniu skúšobnej doby na 6 mesiacov, ktorá postačuje na zistenie, či je potrebné mu uložiť trest alebo či sa osvedčil.

Bude na samotnom obžalovanom mladistvom, aby svojim ďalším bezúhonným životom a dodržiavaním právnych a morálnych noriem, riadnym štúdiom a prípravou na svoje povolanie, náhradou zaplatenej škody rodičom, preukázal, že sa napravil tak, že sa už v budúcnosti nedopustí žiadnej protispoločenskej činnosti.

Z týchto dôvodov, odvolací súd na podklade čiastočne dôvodného odvolania obžalovaného mladistvého, i keď z iných, ako namietaných dôvodov, postupom podľa § 321 ods. 1 písm. b), písm. d), ods. 3 Tr. por. zrušil odvolaním napadnutý rozsudok súdu I. stupňa vo výroku o podmienečnom upustení od potrestania a určení skúšobnej doby a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. rozhodol vo veci sám rozsudkom, v zmysle výrokov tohto rozsudku.

Výroky tohto rozsudku boli prijaté pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný riadny opravný prostriedok.
(§ 306 ods. 1 Tr. por.)